

ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ ОХРІМЕНКО,

*доктор юридичних наук, професор,
Національна академія внутрішніх справ (м. Київ),
кафедра юридичної психології;*

 <https://orcid.org/0000-0002-8813-5107>,
e-mail: ivango-07@ukr.net

**ПРОБЛЕМАТИКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

Проаналізовано такі напрями системи психологічного забезпечення професійної діяльності працівників Державної кримінально-виконавчої служби України, як професійний психологічний добір, психологічне супроводження професійної діяльності, професійна психологічна підготовка персоналу та надання рекомендацій керівництву.

Ключові слова: психологічне забезпечення, психологічне супроводження, особливі умови діяльності, пенітенціарна діяльність, Державна кримінально-виконавча служба України.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Юридична психологія продовжує укорінювати окремі галузі за принципом інтеграції системи юридичних та психологічних знань. Розгляд актуальних питань теорії та практики юриспруденції дозволяє визначити ступінь сформованості й особливості реалізації, серед іншого системи психологічного забезпечення пенітенціарної діяльності. Проблема такого забезпечення професійної діяльності працівників Державної кримінально-виконавчої служби (далі – ДКВС) України є досить актуальною, насамперед з огляду на те, що багато принципів питань із цієї проблематики й донині не стали предметом психологічного інтересу, без чого юридична психологія суттєво втрачає в теоретичному та прикладному плані. У комплексі це спричиняє ситуації, за яких фахівці ДКВС України досить часто мають значні проблеми під час обрання найбільш ефективних прийомів і застосування методів вирішення питань щодо нагальних потреб службової діяльності. Традиційні засади здійснення професійної взаємодії працівників пенітенціарної системи й засуджених нерідко не передбачають досягнення позитивного результату, навіть навпаки, викликають несприятливі наслідки.

На етапі системного реформування ДКВС України особливої уваги вимагає насичення професійної діяльності персоналу пенітенціарних установ сучасними досягненнями практичної психології. Як відомо, професійна діяльність працівників ДКВС України належить до професій типу «людина – людина», а її ефективність безпосередньо залежить від майстерно-

сті врахування саме психологічних механізмів та явищ, а отже, її успішність визначається використанням прикладних психологічних методів і засобів.

Стан дослідження проблеми

Окремі аспекти психологічного забезпечення працівників ДКВС України, зокрема психологічного супроводження, розкривали в своїх наукових працях різні дослідники. Так, Т. В. Кушнірова [1] пропонує систему заходів щодо профілактики негативних психічних станів і суїцидальної поведінки працівників ДКВС України. О. М. Мірошніченко [2] акцентує увагу на психологічному забезпеченні професійної діяльності пенітенціарного персоналу в сфері сімейних відносин. Ю. А. Паскевська [3] розглядає психологічну роботу як складову ефективної служби пробації. О. В. Сахнік [4] відзначає, що психологічне супроводження працівників ДКВС України слід спрямувати на забезпечення їх особистої безпеки. М. М. Чичуга [5; 6] розробила тренінг профілактики деструктивних психічних станів працівників ДКВС України, а також пропонує впроваджувати тренінгові технології в професійну підготовку молодих фахівців пенітенціарної системи. Водночас комплексного дослідження напрямів психологічного забезпечення професійної діяльності працівників ДКВС України наразі не зроблено. Усе це зумовлює вибір цієї теми дослідження.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає у комплексному аналізі напрямів психологічного забезпечення

професійної діяльності працівників ДКВС України. *Завданнями* цієї статті є: здійснити науково-теоретичний аналіз проблеми психологічного забезпечення професійної діяльності працівників ДКВС України та розкрити специфіку напрямів психологічного забезпечення їх професійної діяльності.

Наукова новизна дослідження

Виділено основні напрями системи психологічного забезпечення професійної діяльності працівників ДКВС України та розкрито специфіку кожного з них.

Виклад основного матеріалу

Працівники ДКВС України мають постійний контакт зі злочинним середовищем, постійно стикаються з негативними емоційними впливами, дефіцитом часу, конфліктами тощо. Водночас їх службова діяльність є безпосередньо пов'язаною з наявністю значної кількості таких стресогенних чинників:

- з постійною присутністю ризику для власного життя та здоров'я;
- з перебуванням під час виконання професійних функцій у закритому просторі, на режимних об'єктах;
- із дефіцитом часу для аналізу проблемних ситуацій та прийняття оптимального й обміркованого рішення;
- з повсякчасно існуючою відкритою чи прихованою протидією з боку засуджених;
- із загрозою помсти працівникові та членам його родини з боку колишніх засуджених за виконувани ним професійні дії;
- з можливістю виникнення ситуацій, що передбачають застосування працівником табельної вогнепальної зброї, спеціальних засобів або заходів фізичного впливу;
- з високою ціною можливих професійних помилок;
- в усвідомленні відповідальності (у тому числі кримінальної) за результати й наслідки власної роботи та роботи підлеглих;
- з великими психологічними й фізичними перенавантаженнями;
- із частим виникненням конфліктних ситуацій у процесі службової діяльності, високим рівнем її екстремальності;
- з інтенсивним впливом несприятливих факторів навколишнього соціального середовища, таких як поява тенденції до зниження рівня законслухняності громадян, виникнення нових видів злочинів, зростання рівня професіоналізації криміналітету, формування в суспільстві тенденції толерантного, байдужого ставлення до випадків порушення закону тощо [7] (подано за [4]).

Отже, працівники пенітенціарної системи виконують професійні завдання в особливих умовах діяльності. Під час вирішення пов'язаних із цим проблем не слід оминати комплексне використання психологічних засобів і технологій, що надає оновленого змісту службовій діяльності пенітенціаристів, яка, постійно розвиваючись відповідно до змін криміногенного елемента, потребує використання вдосконаленого прикладного інструментарію. Таким чином, постає питання щодо підвищення ефективності діяльності працівників ДКВС України.

Основними напрямами психологічного забезпечення працівників ДКВС України слід вважати професійний психологічний добір на службу, психологічне супроводження проходження служби персоналом, психологічну підготовку працівників і надання рекомендацій керівництву¹. З огляду на їх нормативне визначення приділимо увагу окресленим напрямкам психологічного забезпечення з урахуванням специфіки професійної діяльності працівників ДКВС України.

Звичайно, ефективність професійної діяльності персоналу ДКВС України залежить від характеристики самих працівників. Тому реалізація психологічних засобів і технологій розпочинається ще на етапі добору кандидатів на посади до ДКВС України.

Серед завдань професійного психологічного добору працівників ДКВС України слід назвати такі:

- надання допомоги громадянам у виборі конкретної спеціальності шляхом професійного консультування на підставі вивчення індивідуально-психологічних характеристик і професійних інтересів майбутніх працівників;
- визначення ступеня відповідності (невідповідності) психологічних даних кандидата на службу чи навчання вимогам спеціальності;
- розроблення пропозицій щодо раціонального розподілу працівників на первинні посади та ін.

Вивчаючи розробленість цього напряму психологічного забезпечення в межах питань загальної теорії практичної психології, варто зазначити, що актуальності набуває розроблення професіограм і психограм працівників різних фахових напрямів ДКВС України. Звичайно, існують окремі публікації, що виокремлюють

¹ Положення про організацію виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України : затв. наказом Держ. пенітенціар. служби України від 07.07.2011 № 221.

перелік професійно значущих якостей працівників ДКВС України [8], проте фрагментарні наукові пошуки не вирішують проблему в цілому.

Якщо взяти систему професійного добору працівників ДКВС України, то доводиться констатувати, що увагою охоплено не всі категорії пенітенціаристів. Крім того, деякі розробки потребують перегляду й уточнення з урахуванням вимог сучасної юридичної практики. Свідченням цього є плінність кадрів в органах та установах виконання покарань. Тут спостерігаються випадки звільнення за власним бажанням та за негативними мотивами.

Процедура професійного психологічного добору працівників ДКВС України має орієнтуватися на антропоцентричний підхід з урахуванням оцінки ризику професії (оцінювання здібностей фахівця, небезпечних і шкідливих чинників, можливого перебігу подій та ін.).

Варто також відзначити, що плінність кадрів ДКВС України може бути зумовлена не лише невідповідним професійним психологічним добром, але й недоліками адаптації працівників ДКВС України до умов самої діяльності.

Наступним напрямом системи психологічного забезпечення є психологічне супроводження проходження служби працівниками ДКВС України. Цей напрям зводиться до комплексу психологічно обґрунтованих заходів, який забезпечує підвищення ефективності службової діяльності, працездатності та кваліфікаційного зростання працівників ДКВС України.

Аналіз нормативно-правових актів у межах цієї проблематики¹ свідчить, що психологічне супроводження проходження служби персоналом ДКВС України передбачає таке:

- моніторинг соціально-психологічного клімату в колективі працівників та його підтримання на належному рівні;
- психодіагностику персоналу;
- корекцію особистості, враховуючи результати, одержані під час психодіагностики;
- надання керівництву рекомендацій щодо розстановки персоналу з урахуванням результатів психодіагностики;
- первинну психопрофілактику серед пенітенціарного персоналу тощо.

Водночас вивчення наукових джерел демонструє, що дослідники розкривали насамперед окремі аспекти психологічного супро-

водження професійної діяльності персоналу пенітенціарних установ.

Зокрема, В. С. Медведєв вивчає специфіку професійної деформації працівників ДКВС України та виділяє напрями її попередження й подолання. Рівень професійної деформації залежить від тривалості перебування у ДКВС України та займаної посади. Чим більшим є строк перебування на службі у ДКВС України, тим більшою буде ймовірність розвитку професійної деформації [9].

О. М. Мірошниченко підкреслює значення психологічного забезпечення професійної діяльності працівників пенітенціарної системи через призму сфери сімейних відносин. До провідних напрямків психологічного супроводу в сімейній сфері персоналу ДКВС України, на її думку, належать такі: психологічна діагностика, індивідуальне та сімейне консультування, проведення соціально-психологічних тренінгів, організаційні заходи профілактичної спрямованості. Крім того, обов'язковими методами роботи в сфері сімейних відносин є співбесіди з подружжям (з'ясування ставлення до професійного вибору, уточнення думки з приводу відповідності професійного потенціалу пенітенціарного персоналу зробленому вибору, виявлення повноти уявлень про специфіку служби) в період прийому кандидатів на службу й тестування з метою визначення індивідуальних психологічних якостей [2, с. 153].

На думку деяких учених, психологічне супроводження професійної діяльності працівників ДКВС України є ефективним засобом забезпечення їх особистої безпеки та надійності. Зупиняючись на психологічній складовій забезпечення особистої безпеки пенітенціарного персоналу, відзначають, що цю складову утворюють такі якості, вміння та навички пенітенціаристів:

- психологічна готовність до застосування спеціальних заходів і вогнепальної зброї на ураження;
- психологічна готовність до застосування заходів фізичного впливу;
- відпрацьовані навички застосування тактико-психологічних прийомів забезпечення власної безпеки під час роботи з об'єктами професійної діяльності;
- уміння застосовувати навички протидії шантажу та провокаціям;
- уміння безпечно поводитись у професійному середовищі та побуті, під час вирішення конфліктних ситуацій;
- навички свідомого протистояння явищам професійної деформації;

¹ Положення про організацію виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України.

– уміння застосовувати психологічні прийоми саморегуляції психоемоційного стану, захисту від маніпулятивного та сугестивного впливу тощо [10] (подано за [4]).

У свою чергу, М. М. Чичуга виокремлює напрями комплексної профілактики деструктивних психічних станів працівників соціально-психологічної служби установ виконання покарань. Головним із них є психологічний напрям профілактики, що охоплює психологічний супровід у процесі адаптації до професійної діяльності та психологічну підготовку до дій в екстремальних ситуаціях [5].

Отже, науковці пропонують такі основні напрями психологічного супроводження професійної діяльності працівників ДКВС України:

- профілактику професійної деформації;
- профілактику деструктивних психічних станів;
- гармонізацію сімейних відносин;
- забезпечення особистої безпеки й надійності та ін.

Загалом можна стверджувати, що психологічне забезпечення професійної діяльності працівників ДКВС України має достатню наукову та нормативну підтримку. Проте слід уникати формалізму під час здійснення психологічної роботи з персоналом органів та установ, що належать до сфери управління ДКВС України.

Інший напрям психологічного забезпечення – професійна психологічна підготовка працівників ДКВС України. Він передбачає цілеспрямований процес формування та розвитку особистісних якостей і властивостей фахівців, які відповідали б вимогам їх професійної діяльності.

Відповідно до їх змістовного навантаження основними завданнями професійної психологічної підготовки працівників органів та установ, що належать до сфери управління ДКВС України, є такі:

- розвиток комунікативних та організаційних умінь, що надає можливість успішно здійснювати діяльність типу «людина – людина»;
- тренування професійної пам'яті, мислення й уваги та розвиток спостережливості працівників;
- формування впевненості в собі, в можливості успішного подолання труднощів професійної діяльності;
- набуття знань щодо можливих варіантів екстремальних ситуацій, їх сутності та способів реагування на них;
- формування психологічної стійкості щодо впливу характерних для службової діяльності психотравмуючих чинників;

– розвиток вмінь і навичок виконання професійних дій у будь-яких несприятливих умовах;

- профілактика та нейтралізація негативних психічних станів працівників;
- профілактика професійного вигорання та професійної деформації;
- активізація прагнення до самоактуалізації, особистісного зростання працівників тощо.

Результатом психологічної підготовки працівників ДКВС України є передусім професійно-психологічна підготовленість, представлена, у свою чергу, професійно-психологічною витривалістю та професійно розвиненими психологічними якостями й властивостями, необхідними для ефективної оперативно-службової діяльності. Звичайно, працівники ДКВС України повинні вміти вирішувати конфлікти, встановлювати контакт із різними категоріями громадян та отримувати професійно важливу інформацію, дбати про особистісне та професійне зростання, що, у свою чергу, перешкоджатиме розвитку професійного вигорання та професійної деформації.

Особливості сучасної професійної психологічної підготовки працівників ДКВС ставали предметом наукових пошуків Т. В. Кушнірової [1], М. М. Чичуги [6], І. В. Калініної [11], М. В. Руденко [12], М. С. Ятчук [13] та ін. Так, зокрема, Т. В. Кушнірова розкрила специфіку організації та здійснення професійно-психологічної підготовки працівників ДКВС України щодо нейтралізації негативних психічних станів і профілактики суїцидальної поведінки [1]. Водночас М. М. Чичуга запропонувала використовувати тренінгові технології в професійній підготовці молодих працівників органів та установ, що належать до сфери управління ДКВС України [6]. Проте навіть попри наявність певних наукових розвідок з окресленої проблематики все ж таки відсутнє узагальнене бачення процесу професійної психологічної підготовки працівників ДКВС України за сучасних умов реформування кримінально-виконавчої системи.

Крім того, недостатньо використовуються на практиці наукові надбання психології, що створює враження про неспроможність повною мірою задовольнити потреби професійного становлення працівників ДКВС України.

Отже, доводиться констатувати, що професійна психологічна підготовка працівників ДКВС України (у системі психологічного забезпечення) має здійснюватися в межах навчального напрямку реалізації засад юридичної психології, що сприятиме формуванню готовності суб'єктів до кваліфікованого виконання професійних завдань.

Продовжуючи наш теоретичний аналіз, зазначимо, що надання рекомендацій керівництву передбачає взаємодію керівника органу або установи виконання покарань чи керівника структурного підрозділу з психологом по роботі з персоналом ДКВС України. Напрямок нормативно розроблено¹, адже нині чітко окреслено завдання та повноваження психолога установи виконання покарань і слідчого ізолятора. Також передбачається, що психолог пенітенціарної системи здійснює дослідницьку, консультативну, корекційну, профілактичну, просвітницьку, психодіагностичну та інші функції. Основними методами його роботи з персоналом органів та установ виконання покарань є лекції, індивідуальні бесіди, психологічні тренінги, коучінг, практичні заняття тощо. Поряд із цим варто зауважити, що проблемні питання цього напрямку не вичерпано й вони потребують подальшого вирішення.

Висновки

Отже, система психологічного забезпечення професійної діяльності працівників ДКВС України охоплює чотири основні на-

прями: 1) професійний психологічний добір на службу; 2) психологічне супроводження проходження служби персоналом; 3) психологічну підготовку працівників; 4) надання рекомендацій керівництву органу або установи, що належить до сфери управління ДКВС України. Ці напрями системи психологічного забезпечення діяльності працівників ДКВС України визначають окрему лінію проблематики – діагностику, оптимізацію та реалізацію психологічних особливостей суб'єктів здійснення оперативно-розшукової діяльності в органах та установах виконання покарань.

Професійна діяльність працівників ДКВС України є пов'язаною з дією стрес-факторів і відбувається в особливих умовах. Усе це висуває певні вимоги до організації психологічного забезпечення професійної діяльності фахівців ДКВС загалом.

Перспективним напрямом подальших дослідницьких пошуків є психологічна підтримка оперативних працівників ДКВС України, що потребує спеціальної підготовки психологів по роботі з персоналом пенітенціарних установ.

Список бібліографічних посилань

1. Кушнірова Т. В. Професійно-психологічна підготовка працівників ДКВС щодо нейтралізації негативних психічних станів та профілактики суїцидальної поведінки. Київ : Леся, 2014. 60 с.
2. Мірошніченко О. М. Психологічне забезпечення професійної діяльності пенітенціарного персоналу в сфері сімейних відносин // Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : тези доп. наук.-практ. конф. (Харків, 7 квіт. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. С. 151–155.
3. Паскевська Ю. А. Впровадження психологічної роботи як складової ефективної служби пробації // Актуальні проблеми прав людини, яка перебуває в конфлікті із законом, крізь призму правових реформ : зб. матеріалів міжнар. практич.-конф. (Київ, 2 груд. 2016 р.). Київ : Ін-т кримінал.-виконав. служби, 2016. С. 327–329.
4. Сахнік О. В. Психологічне супроводження професійної діяльності працівників Державної пенітенціарної служби України як ефективний засіб забезпечення їх особистої безпеки та надійності. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні та психологічні науки*. 2015. № 1 (74). С. 496–506. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnarv_rpp_2015_1_40 (дата звернення: 01.12.2018).
5. Чичуга М. М. Профілактика деструктивних психічних станів працівників соціально-психологічної служби установ виконання покарань засобами тренінгу. *Вісник Пенітенціарної асоціації України = Bulletin of the Penitentiary association of Ukraine*. 2017. № 1. С. 219–226.
6. Чичуга М. М. Тренінгові технології в професійній підготовці молодих фахівців пенітенціарної системи // Модернізація системи вищої освіти в контексті Закону України «Про вищу освіту» : матеріали виступів Всеукр. наук.-практ. конф. / Чернігів. юрид. коледж ДПтС України. Чернігів : Десна Поліграф, 2015. С. 329–331.
7. Федоришин Г. М. Пенітенціарна психологія : курс лекцій. Івано-Франківськ : Плай, 2004. 104 с.
8. Чорна С. Л. Професійні якості майбутнього працівника пенітенціарної системи. *Науковий вісник Інституту кримінально-виконавчої служби*. 2014. № 3 (7). С. 158–163.
9. Медведєв В. С. Шляхи попередження та подолання професійної деформації працівників УВП. *Проблеми пенітенціарної теорії і практики*. 1996. № 1. С. 42–47.

¹ Типові посадові обов'язки психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора : затв. наказом М-ва юстиції України від 04.11.2013 № 2300/5.

10. Забезпечення особистої безпеки працівників органів внутрішніх справ при виконанні службових обов'язків : наук.-практ. рек. / Г. О. Юхновець, В. Г. Андросюк, Л. І. Казміренко та ін. ; під ред. М. І. Онуфрієва, Я. Ю. Кондратьєва. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 1999. 72 с.

11. Калініна І. В. Деякі особливості підготовки кадрів для пенітенціарної системи: зарубіжний досвід // Актуальні питання кримінально-виконавчого законодавства та практики : зб. матеріалів кругл. столу (Київ, 29 берез. 2018 р.) / відп. ред. І. М. Микитась, М. І. Рудницьких. Київ : Ін-т кримінал.-виконав. служби, 2018. С. 117–120.

12. Руденко М. В. Критерії та показники оцінювання сформованості методичної компетентності майбутніх офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України // Шляхи підвищення ефективності спеціальної підготовки офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України : зб. матеріалів кругл. столу (Київ, 24 трав. 2018 р.). Київ : Ін-т кримінал.-виконав. служби. С. 34–38.

13. Ятчук М. С. Психологічні аспекти професійної діяльності керівників органів та установ виконання покарань // Актуальні проблеми прав людини, яка перебуває в конфлікті із законом, крізь призму правових реформ : зб. матеріалів IV міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 2 груд. 2016 р.). Київ : Ін-т кримінал.-виконав. служби, 2016. С. 374–377.

Надійшла до редколегії 09.12.2018

ОХРИМЕНКО И. Н. ПРОБЛЕМАТИКА ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РАБОТНИКОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ

Проанализированы такие направления системы психологического обеспечения профессиональной деятельности работников Государственной уголовно-исполнительной службы Украины, как профессиональный психологический отбор, психологическое сопровождение профессиональной деятельности, профессиональная психологическая подготовка персонала и предоставление рекомендаций руководству.

Ключевые слова: *психологическое обеспечение, психологическое сопровождение, особые условия деятельности, пенитенциарная деятельность, Государственная уголовно-исполнительная служба Украины.*

OKHRIMENKO I. M. PROBLEMS OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF PROFESSIONAL ACTIVITY OF THE EMPLOYEES OF THE STATE PENITENTIARY SERVICE OF UKRAINE

It has been noted that official activities of the employees of the State Penitentiary Service (SPS) of Ukraine is directly related to the presence of a significant number of stressful factors and requires the comprehensive use of psychological tools and technologies. This affects the efficiency of professional activities of the specialists within penitentiary sphere. Taking into account the special conditions of professional activity of the employees of the SPS of Ukraine, the author has distinguished the main directions of the system of psychological support of professional activity of the employees of the SPS of Ukraine.

The author has analyzed the following directions of the system of psychological support of professional activity of the employees of the State Penitentiary Service of Ukraine: professional psychological selection, psychological support of professional activity, professional psychological training of personnel and provision of recommendations to the management board. The author has distinguished the following tasks of the professional psychological selection of the employees for the SPS of Ukraine: assistance to citizens in choosing a particular specialty through professional counseling on the basis of studying individual and psychological characteristics and professional interests of future employees; determining the degree of conformity (inconsistency) of psychological data of a candidate or training the requirements of a specialty; the development of propositions for the rational allocation of employees to primary positions, etc. It has been noted that psychological support of the service of the personnel of the SPS of Ukraine envisages: monitoring of the socio-psychological climate within the staff and its maintenance at the proper level; psychodiagnostics of the personnel; correction of a personality, taking into account the results obtained during psychodiagnostics; provision of recommendations for the management board on deployment of personnel taking into account the results of psychodiagnostics; primary psychological prevention among penitentiary staff, etc. The professional psychological training of the employees of the SPS of Ukraine is considered as a purposeful process for the formation and development of personal qualities and traits of specialists that would meet the requirements of their professional activities.

Keywords: *psychological provision, psychological support, special conditions of activity, penitentiary activity, State Penitentiary Service of Ukraine.*